

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2018. január 21.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

ÁBRAHÁM SZOLGÁJA BIZALMA

Énekek: 136, 1-3.; 425; 150,1.; 633

Lekció: 1Mózes 24,1-4; 7-8; 10-11

Alapige: 1Mózes 24,15-27

És lőn, minekelőtte elvégezte volna a beszédet, ímé jött Rebeka, Bethuélnek leánya, aki Milkhának, az Ábrahám testvérének Nákhor feleségének volt fia, és pedig vedrével a vállán. A leányzó pedig felette szép ábrázatú volt; szűz, és férfi még nem ismerte őt, és aláment a forrásra, és megtöltötte vedrét, és feljött. Akkor a szolga eleibe futamodott és monda: Kérlek, adj innom nékem egy kevés vizet a te vedredből. Az pedig monda: Igyál uram! És sietve leeresztette a vedret az ő kezére, és inni adott néki. És minekutána eleget adott néki innia, monda: A te tevéidnek is merítek, míg eleget nem isznak. És sietett és kiürítette vedrét a válúba és ismét elfutott a forrásra meríteni, és merített mind az ő tevéinek. Az ember pedig álmélkodva nézett reá, és veszteg hallgatott, tudni akarván: vajjon szerencséssé teszi-e az Úr az ő útját, vagy nem. És lőn, mikor a tevék már eleget ittak, elővett az ember egy aranyfüggőt, amelynek súlya fél siklus, és két karperecet, amelynek súlya tíz arany. És monda: Kinek a leánya vagy te? Kérlek mondd meg nékem: van-e a te atyádnak házában hálásra való helyünk? Az pedig felele néki: Bethuél leánya vagyok a Milkha fiáé, akit ő Nákhornak szült. Azt is mondá: Szalma is, abrak is bőven van minálunk, és hálásra való hely is van. Meghajtá azért magát az ember, és imádá az Urat. És monda: Áldott az Úr az én uramnak Ábrahámnak Istene, ki nem vonta meg az ő irgalmasságát és hűségét az én uramtól. Az Úr vezérlett engem ez útamban az én uram atyjafiainak házához.

Imádkozzunk!

Imádunk téged, mennyei Édesatyánk, azért, aki vagy: dicsőséges Isten, Szentháromság Isten, aki kegyelmes, „jókedvű”, irgalmas Isten is vagy. És hódolunk előtted, akinek kijelentetted magad az Úr Jézusban. Micsoda csoda, Urunk, hogy Szentlelked által, Igéd által pedig mi is hitben valósággal átélhetjük jelenlétedet. Köszönjük, hogy mindezt a gyülekezet közösségében.

Áldunk, Urunk, hogyha bármi miatt is szomorúak lennénk most, talán még itt a templomban is, mert nehéz dolgok történtek, fájó események. Vannak családok, akiknek ezen a héten temetőben kellett megállni ravatal mellett, de köszönjük, hogy mi akkor is, ha rád tekintünk, a szívünket megvigasztalod, megvidámítasz bennünket, és ha nem is a körülmények miatt örvendezünk, de örvendezünk teérted, teáltalad, aki a körülményeket is irányítod.

Urunk, szeretnénk hálásan megköszönni azt, amit csak az elmúlt héten adtál nekünk, tettél értünk. Hadd köszönjük meg, hogy a teniszben is most ilyen örömet, csodákat élhetünk át. Köszönjük, hogy népünket így is meg akarod ajándékozni vidámsággal. Pedig, Urunk, a mi népünk is olyan istenkáromló, olyan kiábrándult, olyan elkeseredett, és van, amikor, ez ránk is kihat. Bocsásd meg ezt, kérünk, népünknek és nekünk is. És pontosan ezért is add a te igéd személyes üzenetét, hadd láthassuk a Szabadítót, a Megváltót, a Megtartót az ószövetségi történetben. Hadd lehessünk így hírnökök épp a népünk között is. Bárcsak, a mi népünknek lenne hozzádtérése. Köszönjük, hogy ezért imádkozhatunk.

Azokért a testvéreinkért is könyörgünk, akik most nem tudnak velünk lenni a havazás miatt. Ha betegek, betegágyon fekszenek otthon vagy a kórházban, minősítetten is igazold nekik, mennyei Atyánk, hogy te kegyelmes Isten vagy, megtartó, aki az elég kegyelmet adod a tieidnek is.

Köszönjük, hogy Jézusért mindezt hálaadással elmondhattuk neked és kérhetjük tőled.

Ámen.

Igehirdetés

Természetesen a történet folytatása is izgalmas és szabad elolvasni már ma is – a kalauzunk szerint holnapra van kirendelve –, de ebben az első szakaszban is e bibliai résznek nagyon bátorító üzenete van. Itt hadd jegyezzem meg, akik voltak a hétközi istentiszteleten, ahol Izsák születése történetéből figyeltük az Úr szavát, tulajdonképpen folytatása a mostani történet annak, amit akkor ott az Úr adott. Beteljesedett az ígéret 25 év után: gyermeket kapott Sára és Ábrahám. Most pedig az a kérdés, hogy vajon a további ígéretek is beteljesednek-e, hiszen nemcsak egyetlen gyermeket ígért az Úr, hanem utódokat, sőt a messiási utódot is.

Ha már megszületett Izsák, fel is kellett nőnie, aztán az utódokon keresztül, hogy továbbvigye az üdvözítő munkáját Isten a messiási ígéretek miatt is, a hétköznapiokban Istennek továbbra is üdvözteteket kellett végrehajtania. Ezért volt fontos a hétközi istentisztelet üzenetében is, hogy nemcsak az ígéretre vár-

va, hanem az ígélet beteljesedésekor is az Úr népe, az Úrban bízó házaspár végig az Úrra figyelt. Ábrahám és Sára szava és tettei is végig az Úrra fókuszáltak az üzenet szempontjából.

Most Ábrahám szolgája lesz majd előttünk, meg Rebekának is a szava és tettei, és ugyanerről van szó. S hogy számunkra ez hogy lehet nagyon személyessé – olyan jó ezt kimondani –, mindenképpen Istennek valamennyi ígéleténél jusson eszünkbe, valamint a beteljesedésénél is, amit a Korinthusi 2. levél 1. rész 20. versében Jézusra vonatkozóan mond az Írás: „Mert Istennek valamennyi ígérete ő benne lett igenné és ő benne lett Ámenné az Isten dicsőségére mi általunk.”

Ábrahám, Sára, Ábrahám szolgája, Rebeka meg Izsák Jézus születése előtt, mi pedig utána, de minden az Úrra fókuszálva. Közben persze zajlanak a hétköznapi események.

Ebben a történetben pedig az kifejezetten magasztos, ugyanakkor felelősségteljes üzenet, hogy a szolga hite, engedelmissége, az nem akármilyen, hiszen rajta múlik az emberi tényezők szintjén, hogy Isten beteljesíti az ígéletet.

Rebekának is a döntése fontos lesz, hogy most elmegy vagy nem megy el. Nem olvastam az első versektől végig minden verset, de felmerült az a kérdés is, mi van, ha a lány nem akar eljönni? Akkor majd mentes lesz az ígélet alól, de az Úr akkor is majd valamit tesz.

Személyesen nekünk lehetnek beteljesedett ígéretei az Úrnak, lehetnek olyanok, amire várnunk kell még. Jézusra figyelve hisszük-e, hogy az Úr ma is az az Úr és ma is úgy munkálkodik? Ma is kiemelünk fontos jellemzőket Istenünkre vonatkozóan, és majd megnézzük azt, hogy az Ábrahám szolgája mi-ben is élte meg tulajdonképpen azt az ő felelősségét, ami aztán az Úr eszköze is lett, hogyan bízott ő Istenben.

Rögtön hadd emeljem ki, a legvégén hallhattuk a felolvasás során, hogy a szolga imádsága is ott a végén Istenre mutat: „Áldott az Úr” – Isten személye van a központban neki is. Ahogy indult egy ’és’ kötőszóval, ami a Károliban egy ’pedig’ szócska volt: „Ábrahám pedig vén élemedett ember vala, és az Úr mindenben megáldotta Ábrahámot.”

De mikor is hangzik el ez a kijelentés? A 23. részben Sára haláláról volt szó. Egyetlen örökség volt, ami Ábrahámé lehetett akkoriban, ez a temetkezési hely, a sír, ami mutatta, hogy az Úr földet ad nekünk. Az egész Bibliában végigvonul ez a drága ígélet és beteljesedés, de mégiscsak gyász, hiszen Sára meghalt 127 évesen. Izsák akkor 37 éves volt. Az is látszik a történetből a 24. rész végéből, hogy Izsák majd akkor vigasztalódik meg az Úr kegyelme által, mikor megismeri társát, és a társa is része annak, hogy Isten megvigasztal.

Az ’és’ kötőszó azonban jelzi a kapcsolatot, hogy zajlanak az események a családban, már nem kisgyermek, már felnőtt, de Ábrahám már nagyon idős és gyászol, közben mégis üdvtörténet zajlik, mert az Úr cselekszik és Ábrahám szavain keresztül tudjuk meg, hogy mit akar cselekedni. Az Úr szava most nem úgy jelenik meg a történetben, mint korábban többször, hogy megjelent az Úr Ábrahámnak és megszólalt, hanem a szolgája szavaiból derül ki.

Fontos, hogy sokszor van ez a szó, hogy 'az Úr'. Itt mindig ki kell hangsúlyozni, ahogy hallhattuk is: aki a mennyet és a földet teremtette, de aki a szövetségi hűségével jelenlevő Isten az ő szolgálóival mindig. Majd Mózesnek jelenti ki magát így – „Vagyok, aki vagyok” – s az Úr kifejezés ebből származik. De a történetleírásban látjuk a kijelentésben, hogy csakugyan ott van személyesen az Úr.

Ugyanakkor ebben a történetben mégis ki akar emelni egy jellemzőt a személyes jelenlétre: „elbocsátja az ő angyalát teelőtted”. Ez nem csupán angelfánia, hanem teofánia. Nem csupán angyal jelent meg, egy teremtmény, hanem egy titokzatos személy, akiben az Úr maga jelent meg. Ez a történet is az Úr jelenlétének a közelségét akarja ezzel kiemelni.

A szava tehát Ábrahám szavain keresztül, viszont a jelenlétének a valósága, amivel bátorít Ábrahám, nekünk a kijelentés üzenetében a magyarázat során mindenképpen nagyon személyessé teszi az Úr jelenlétét.

Meg kell jegyezni, hogy ez az angyali személy megjelenés már előjött korábban is Hágár és Ismael történeteinel. Ahogy megtartotta Hágárt is, amikor még áldott állapotban volt. Vagy mondjuk másik szóval: terhes volt? Most Ismaelt milyen módon értékeljük? Meg Hágárt, akitől mégiscsak Ábrahámnak született az első gyermeke? Áldott állapot? Vagy terhes? Az Úr szempontjából azt látjuk, hogy az Úr nagyon is minősítetten jelen akart lenni a szolgáló és a szolgáló gyermeke életénél is.

Hát akkor mennyivel inkább igaz ez az ígélet gyermeke életénél, nemcsak a születésénél. Ennyi üzenet mindenképp van a történet menetében. Gondoljuk végig, hogyha az Úrnak gondja van – ahogy hallottuk nem is olyan régen az ígéhirdetésben az üzenetben – még a nem hívókra is, hát mennyivel inkább az övéire.

Természetesen ez a történet egy szerelmi történet is. Sok kommentáríró, akik nagyon emberi módon akarják ezt a történetet kezelni, erre teszik a hangsúlyt inkább. Persze benne van ez, de azért mi maradjunk ott, hogy az Úr oldaláról ez a szerelmi történet hogyan beszél bátorítólag a házasságról, a családról.

Azt meg kell említeni, hogy lehet, hogy akár fiatalabban vagy idősebben is, ha valaki egyedül van, arra gondol, hogy könnyebb lenne társat találni, ha nem lennénk hívők, mert akkor nagyobb lenne a választék, meg hát milyenek a hívó fiúk meg a hívó lányok. De látszik a történetben, hogy az Úr népe tagjai, azok az Úr népe tagjai, és így a kapcsolat. Ha pedig az Úr gondoskodik azokról, aki a szolgáló és a szolgáló fia, mennyivel inkább az ígélet gyermekeiről.

Ez az Úr ezzel kapcsolatban nemcsak ígért valamit, hanem még meg is esküdött. Mikor esküdött Isten Ábrahámnak, emlékszünk? Mert az ígéletet sokszor elmondta, de amikor kimondta, hogy esküszöm, magamra esküszöm. Nem is olyan régen olvastuk a 22. rész végén Izsák megáldozása története után. Isten tehát annyira bizonyossá akarja tenni a szolgálója számára is az ő ígérete valóságát, hogy még esküt is mond. Az eskü szó szerepel a szolga kapcsán is, de most itt Isten esküvése.

A Zsidókhoz írt levél 6. részében erre utal is az újszövetségi kijelentés, hogy Isten nem esküdhetett nagyobbra, de amikor megesküdött önmagára, azért tette, „hogy két változhatatlan tény által, melyekre nézve lehetetlen, hogy

az Isten hazudjon, erős vigasztalásunk legyen minékünk, mint akik oda menekültünk, hogy megragadjuk az előttünk levő reménységet, mely lelkünknek mintegy bátorságos és erős horgonya és beljebb hatol a kárpitnál, ahová útnyitóul bement érettünk Jézus.”

A Zsidókhoz írt levélben is az isteni esküvés ígérete mutat Jézusra és halljuk ezt, hogy horgony, reménység horgonya. Ez a kép azért beszédes, mert lehet, hogy a hajó ide-oda himbálózik, mivel hatalmas vihar van, a szél fúj, az ígéretek még mindig nem teljeseznek. A lány nemet mondott egy fiúnak, aki megkérte a kezét, vagy nem megy oda a fiú lányhoz, pedig már mióta oda kellett volna menni. Nem születik a gyermek, pedig a nem hívóknél, aki nem akarnak gyereket – már bocsánat, hogy így mondtam, de azért mondtam így mert ilyen indulattal érzik –, nekik hány gyermek születik, aztán adják be a gyermekeket olyan helyre, ahol nem családban nevelkedhetnek, a hívó családok meg már mióta imádkoznak és még mindig nincs gyermek... Lehet még a hívők között is, közöttünk is nagyon kételkedő, még talán az Úrra nézve egy kicsit vádoló módon is mondani mondatokat akár még imádságban is, amikor minden össze-vissza van. De a horgony tartja a hajót.

A reménység horgonya azt jelenti: nemcsak bizalmam van, de bizonyosságom is. Teljesen mindegy, hogy az Úr mikor ígért valamit, mióta, egy biztos: béketűréssel várom. Az esküvel tett ígéret igei üzeneténél nemcsak a bizalom, a hit számít, hanem ott van a türelem, a béketűrés meg a bizonyosság.

Három b-betűs szó egyébként: bizalom, béketűrés, bizonyosság – könnyű megjegyezni. Mert az Úr valamit ígért és meg is esküdött. Ábrahám szavain keresztül az Úr szava és tette valósága, ígéret beteljesedésekor, vagy várva még valami másik ígéret beteljesedésére, de ott vannak emberi tényezők is, ahol el lehet rontani, ahol vétkezni lehet, engedetlennek lenni, hitetlennek lenni, de akkor is az Úrban bízó tudja: amit az Úr egyszer megmondott ígéretképpen meg esküvel is, ahogy mondta és amikorra mondta, az úgy fog beteljesedni amint, ahogy és amikor az Úr mondta. Ez az Izsák születésénél is jellemző volt és most is ez van a történetben.

Hány éves volt Izsák, amikor társat kapott az Úrtól? Mert édesanyja 37 éves korában halt meg. Már 30+-os volt és éppen benne volt a 40-ben, tehát nem 40+-os, csak 40. De a testvérek tudják, hogy a fiatalok között – magamról is beszélhetek most –, ha már 2-sel indul az évszám, az még valahogy elmegy, de ha már kezd görbülni alul is, ha meg már 40-es vagy 50-es és menjünk tovább, ez nem is olyan egyszerű kérdés.

S mit is mondott Jézus, amikor az aggodalmaskodásról beszélt? Ne aggodalmaskodjatok, hogy mit egyetek, mit igyatok, mivel ruházkodjatok – ezek olyan egyszerűbb dolgok. De aztán beszélt arról is, hogy a termet, ami az ősi nyelven nemcsak a méretre vonatkozik, hanem az életkorra is. Akkor beszélt Jézus arról: keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és ezek mind megadatnak nektek. Új fordításban: ráadásul megadatnak.

De ha nem jellemző az Úrra figyelés, nem az Úr a központban a hívő emberek életében, akkor aggodalmaskodás. Ott is ez a szó nagyon beszédes – azért

is ragadt meg engem ennél a történetnél –, mert az ősi görög szó az Újszövetségben ide-oda hánykolódást jelent, mérlegelni dolgokat, de nem józanul, hanem össze-vissza. Ide-oda csapong a gondolata, még akár imádságban is, megosztott a gondolata, nem tud koncentrálni a lényegesre, az Úrra – aggodalmaskodik.

Jézus mit mond? Ne ez, hanem fókuszáljatok az Istenre. Keressétek először Isten országát, őrá figyeljete. Mert milyen a ti mennyei Atyátok? Mit emel ki Jézus? Ő jól tudja, hogy mire van szükségetek. Azaz lássátok azt az Urat, rá koncentráltok, ne aggodalmaskodjatok. Aki pedig kire, kikre koncentrált? Hát rátok. Az Úr azt nézi, azt figyeli feszülten, hogy mire van az övéinek szüksége: mire, mikor és hogyan.

Még az is elhangzik ott Jézus szavaiból: elég minden napnak a maga baja. Mert itt bajokról is van szó. Lehet szó bajokról. Házasságban is lehetnek bajok. Nem tudom, hogy éppen nem azon gondolkoztok-e a társaddal, hogy elváltok vagy csak külön mentek, mert már nem bírjátok egymást. Hol van már az, ami volt korábban... De mit mond az Úr Jézus? „Eleg minden napnak a maga baja.” Odatehetjük mellé: „minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok”. Pedig nagy baj van a házasságban vagy a családban.

Mert ez a történet minősítetten a házasságról is szól, de természetesen szól minden másról, ami a házasság, a család, a közösség szeretetkapcsolatában Jézusban beteljesedett ígérek lehetnek. És hiába 40 éves Izsák, attól még az Úr megadhatja neki a társát. Ha meg tizenéves lenne, akkor is megadhatja a társát. Csak jelzem, hogy valószínűleg Mária, az Úr Jézus édesanyja tizenéves lány volt, amikor vállalta a Messiást, és aztán Józseffel összeházasodva – pedig, emlékszünk, ott is sok baj volt – házasságba születhetett, családba az Úr Jézus maga is.

A folytatás miatt hadd kérdezzem újra így: mi jellemzi az imádságaidat? Aggodalmaskodás még az imádságban is? Vagy az Úrra figyelés, mert a szolgálhoz hasonlóan, Ábrahámhoz hasonlóan, van kiben bízni, reménykedni, bizonyossággal, béketűréssel. Egyedülletben is, ami lehet, hogy már magányosság is számodra, elhagyatottan az özvegység vagy a válás miatt, és lehetne tovább folytatni.

A szolga imádsága az, ami nagyon megragadott engem. S tulajdonképpen ez volt a meglepő ennek az ismerős történetnek az üzenetében számomra, hogy a szolga imádsága keretezi a Rebekával való találkozás, történés menetét. Nem mindegy, hogy Ábrahám szolgája a helyén van vagy nincs. Hiszen a kor szokásai szerint neki kell az ő ura helyett, mint családfőnek, úgymond, megtalálni, hogy ki az Úrtól rendelt társa az ura fiának.

Nem tudom, hogy a szülők, nagyszülők, dédszülők hogy gondolják, hogy jobb lenne, hogyha ők dönthetnék el a mai korban, hogy ki legyen a gyermekem, unokám, dédunokám felesége vagy férje? Mit szólnának a fiatalok, hogyha oda kellene menni a családfőhöz, hogy: – Akkor apa, menjél és intézd! Ugye milyen furcsa lenne a mai korban? Viszont a fiatalok meg akkor lehet, hogy mennek apához, hogy: – Apa, most mit csináljak, mert nem tudom. Vagy men-

nek a lelkipásztorhoz, ifivezetőhöz. Vagy idősebb korban is. Most is készül egy házaspár úgy házasságot kötni, hogy már nem a fiatalok közé tartoznak, nem ifiórára járnak, de az Úrtól megkapták egymást ajándékba. Tavaly is volt ilyen házasságkötés. Ilyenkor a fiatal, a szülő, nagyszülő, dédszülő: mit mondjak, hogy imádkozzam? Ráadásul, hogyha esetleg a fiatal úgy tűnik, hogy nem annyira a hívők között figyelget, mert úgy érzi, hogy ott nem lehet találni... Szóval a szolgának a viselkedése nem is mindegy, hogy hogy történik.

Ebben a történetben benne van, hogy az Úr nem veszi el a felelősséget. És ha a lány azt mondja, hogy nem akar eljönni, akkor nem tudom mi lesz – mondja Ábrahám a szolgának –, de egy biztos, a fiamat ne vidd oda vissza. Ebben benne van, hogy majd valami történik, de a lány mondhat nemet.

A szolgának a bizalma, bizonyossága meg türelme, béketűrése látszik az imádságában. A szolga szava és tette így végig az Úrra figyel. Az imádságában is az Urat Úrnak szólítja meg, és amikor elmondja, hogy mi a kérése – ott még kér –, akkor egyszerűen olyan egyszerű hétköznapi természetességgel az Úrtól azt kéri, ami akkoriban nagyon gyakran történt. Jön egy lány a kútra, és vizet merít. És a keleti emberek vendégszeretete miatt, ha kérnek tőle vizet, adni fog vizet. Nagyon sok lány ezt tette volna. És az is természetes lehetett, hogy talán a lányok látják, hogy a tevék is már mióta utaztak, tehát a tíz tevét is megitatom. Ezek egyszerű hétköznapi természetes események, történések.

Csak hogy itt üdvtörténés zajlik, mert mégiscsak rendkívüli. S ha Eliézer – ha Eliézer volt, mert az ő nevével találkozunk a korábbi történetekben, mert lehetett ő is Ábrahám szolgájaként, csak hogy még nevet is mond hassak –, imádkozik, akkor ezt mondja el természetes egyszerűséggel. Az Úrra bízza az ügyet, hiszen ez az ő ügye.

Hogyan nevezte meg az Urat? Hallottuk itt, hogy Istennek a gondviselését emeli ki imádságában is. Kétszer is elhangzott ez, hogy irgalmas, aztán a legvégén hallott imádságában, ami ugye keretezi a történetet ott középen, ott már azt is mondja, hogy irgalmas és hűséges, megbízható. Két szó a héber nyelvben, ami ha együtt szerepel – kegyelmes és irgalmas, hűséges Isten, megbízható –, akkor a két szó együtt mindig az Isten szövetségi hűségét jelzi. Ugyanezt a két szót használja akkor is ebben a történetben a folytatásban, amikor a család ilyen kegyelmes és hűséges, megbízható módon viszonyul az Úr útjához.

Isten szövetségi hűsége az ígéretében is már benne van, de ezzel a két szóval imádkozva a szolga jelzi, hogy tudja, hogy ki ez az Úr. Nem is csupán bármit megtehet, hanem aki szövetségi hűséggel ott van az övé életében és cselekszik. Megbízható, szilárd, érdemes aszerint tenni, amit ő akar. Isten gondviselésének a nagysága tehát a megszokott, mindennapos helyzetben, ami mégiscsak rendkívüli is lehet.

Egy későbbi történetre még hadd utaljak, csak hogy tényleg világos legyen ez. Ruth pogányként érkezik anyósával Izrael földjére a Bírák korában, amikor nagyon nem követték az Urat az Úr népe tagjai, de mégis Ruth bízik az Úrban, és amikor élelemért elmegy nem napszámba, mert dolgozni nem dolgozhat, hanem elmegy szedegetni, teljes kiszolgáltatottság szociális értelemben – és azt

olvassuk, hogy történetesen Ruth a Boáz szántóföldjére jutott. Mert az Úr a hétköznapi eseményekben rendkívüli üdvtetteket hajt végre, és akkor nemcsak úgy véletlenül, hanem történetesen, mert az Úr cselekszik.

Az Úr időzítése is fontos – ezt nem lehet kihagyni. Amikor béketűrésre, türelemre van szükségünk az Úr ígéreteire való várakozásban is talán, ott azért telik az idő, hát azért van szükség türelemre. Vagy nem úgy telik az idő, ahogy mi gondolnánk és szeretnénk. Itt mit látunk? Nincs is ideje befejezni az imádságot a szolgának. Nem tudom, hogy milyen módon imádkozott, hogy behunyott szemmel, földre borulva vagy fölemelt kézzel, nyitott szemmel fölfele nézve, egy biztos, hogy ő maga is átéli, a folytatásban, amikor beszél, azt mondja, hogy még el se mondtam a szívemben a kérésemet, már jött Rebeka. Már jön a lány. Egy lány.

A 15. versben volt ez: „És lőn, minekelőtte elvégezte volna a beszédet, ímé...” Nagyon kiemeli az ige, hogy ’ímé’ és most történnek a dolgok. Az Úr időzítése. „Még a nyelvemen sincs a szó, és immár egészen érted azt, Uram.” Hadd mondjak egy egyszerű példát. Édesanyámnak, ahogy említettem már egyszer, a stroke betegség miatt kell egyfajta felügyelet, persze azért jól van, hála az Úrnak, de a napok unalmasan telhetnek. Mikor otthon voltam és ezen gondolkoztam, hogy hogy lehetne az időt jól eltöltve otthon lenni, meg neki is. És egyszer csak észrevettem, hogy hát ott van a rádiós magnónk, amin mindig a Kossuth rádiót hallgatjuk, azon van CD lejátszó, én meg hoztam haza CD-n igehirdetéseket már jó pár éve, csak nem volt használva, mert nem volt rá szükség. Egy pillanat alatt összeállt bennem a kép, hát akkor lehet CD-t hallgatni délutánonként egy órát és azzal telik az idő, szól az ige.

Most az időzítés miatt szerettem volna a példát. Egy egyszerű példa. Gondolkozom, hogy hogy lehetne valakit szeretni, segíteni és egyszer csak az időzítés is pont a legjobbkor, mert úgy juthatott eszembe, és máig ható eredménye van. Ez hétköznapi, kicsi, apró dolog, ennél sokkal nagyobb dolgok is vannak az életben, amiket említettünk már.

Ha az időzítését is látja az Úr szolgája Isten munkájának, akkor nem csodálkozunk azon, hogy a szolga ámulva néz. De nemcsak úgy a semmibe, hanem nézi a lányt, illetve figyel az Úr munkájára. Ámul, csodálkozik és várja, hogy hova viszi ki a dolog. Csendben hallgat, nem szól semmit, mert itt az Úr cselekszik. Olyan gondolat van itt, ami az egyiptomi szabadulásnál is elhangzik, amikor azt mondja az Úr: „az Úr harcol értetek, ti pedig veszteg legyetek”. A szolga már imádkozott, most az a kérdés, hogy merre alakul az Úr dolga, hogyan hallgattatik meg az imádság.

De mikor tapasztalja, hogy hogyan, itt jön az imádság keretes része a végén, mit csinál a szolga? Meghajtja magát és imádja az Urat. Meghajtja magát, ez az alázat kifejezése, az Isten előtti megállás alázatos kifejezése és imádja az Urat. Itt hangzik el: áldott az Úr. Általánosságban is magasztatja az Urat, és elmondja, hogy ő irgalmas és hűséges Isten, és a maga személyes életére nézve is elmondja az Úr áldott voltának a jellemzőjét: az Úr vezérelt engem ez utamban az én uram atyjafiaihoz.

Istent imádni azt jelenti, hogy annak mondjuk el imádságban az Urat, aki. Az ő személye tehát. Nem kérés, könyörgés, még csak nem is bűnbánat, nem is hálaadás a tetteiért, hanem, aki az Úr. És nagyon sok jellemző lehet ott, ami éppen akkor fontos. Imádj a Urat. Ezzel indultunk, hogy az egész történet, meg a 21. részben az Izsák történeténél is ígéret beteljesedésekor az Úr a központban, az imádságban is ennyire az Úr a központban.

Lehet, hogy fájó lesz, amit most mondok példát a Bibliából, de mégis áll. Amikor Jób elveszítette mindenét és mindenkiét, ugyanezt csinálja: leborul az Úr előtt és imádj a Urat. Ő is ezt mondja: „az Úr adta, az Úr vette el, áldott legyen az Úr neve”. Áldott az Úr. mert nem az a kérdés, hogy milyen a körülmény, hogy a hajót ide-oda dobálja-e a hullám meg a vihar. A reménység horgonya akkor is, amikor nagyon szomorú történet van, és a 23. rész nagyon szomorú, gyászos történet, ezzel kezdtük, de a folytatás meg hihetetlen örömteli.

Most ezen van a hangsúly. Az imádságodban nem aggodalmaskodni, hanem az Úrban bízva ott lehet-e akkor ez a drága ajándék, hogy az Urat annak mondani, aki. Persze utána szokott jönni, hogy mi mindent tett, az ő áldásai.

De most itt az Úr az áldott. A héberben ugyanaz a szó. Már nem is az ajándék a fontos, hanem az ajándékozó. Az Úr áldásait is el lehetne mondani, éppen az Úr áldása zajlik, hiszen feleséget fog találni a szolga, de akkor is sokkal fontosabb, hogy az Úr áldott. Ő az áldások forrása, ő a dicsőséges Isten. Beteljesíti az ígéreteket. A család is ezt vette észre.

A folytatásban ott lesz majd ez: „az Úrtól lett e dolog”, meg „legyen, amint az Úr elvégezte”. Ez „az Úr elvégezte” kifejezés ez azzal a szóval van leírva, amit az ígéretnél is használ a Szentírás a héber nyelvben, mert a héber nyelvnek nincs ilyen szava, hogy ígéret, hanem Isten szava, szól az Úr, mond valamit és a szövegkörnyezetből látszik, hogy ez ígéret. És ez a szó szerepel a család szavain keresztül is. Áldott az Úr, az Úrtól lett minden, ami történt – mondja a család –, az Úr végzett valamit, tehát mi ennek szeretnénk engedelmeskedni. A szolga is ezt éli meg: engem az Úr vezérelt ezen az úton és látom, hogy minden úgy történik, ahogy ő akarja, amikor akarja, és ahogyan. És nekünk ez Jézusban valóság, Jézusra nézve. Általános értelemben is és nagyon személyre szabottan is.

Rebeka pedig ennek a része. De nem passzívan, hanem nagyon aktívan. Rebekának a szavai és tettei tükrözik, hogy az az Úr, aki Ábrahám szolgája Ura és Ábrahám Ura és Izsák Ura is, az az Úr Rebeka Ura is lehet, illetve az az Úr Rebeka számára valóság lehet, mert az egész személyisége, szava és tettei ezt tükrözik.

Mikor találkoztunk először a Bibliában Rebeka névvel? Mert nem itt. Azért jelzem, hogy nem is olyan egyszerű észrevenni, mert egy csomó férfi, fiú nevet olvasunk és egyszers csak ott van egy kislány neve. Ha valaki nem annyira ismeri a Bibliát, észre sem veszi, hogy az nem egy fiúnév, hanem egy lánynév. A 22. rész végén: Izsák megáldozása, az Úr esküje és utána, hogy Ábrahám családjában kik születtek. Valamiért a Szentírásban Isten ki akarja emelni, hogy

megszületett egy kislány is, Bethuélnek meg Milkhának a gyermeke. Majd ezután jön a 23. rész, Sára halála és utána a 24. rész.

Rebeka tehát fontos személy az Úr számára. És mit csinál? Engedelmes, sok lányhoz hasonlóan megy és viszi a vizet a városba otthonra. Csak kiemelem: sietve tett mindent. Nem nyögvenyelősen, hogy: – Jaj, már megint valaki itt van, pont engem szólított meg, de kár, hogy nem másokkal jöttem, akkor nem engem szólított volna meg, most kénytelen vagyok neki vizet adni. Meg hát itt vannak a tevék, jaj, akkor ezt is meg kell csinálnom. Nem ilyen! Hanem amit tesz, azt szívből és örömmel teszi.

Neki teljesen természetes, hétköznapi élet, de az Úr üdvtettei zajlanak az ő tettén keresztül is. Ugyanazt teszi, amit a szolga imádságban elmondott. És az igazán fontos dolog – noha erről most nem olvastunk a történet folytatásában, de mégis ki kell mondanunk –, hogy vajon kimondja-e a végén, hogy ő elmegy. Mert a család látja, hogy ez az Úr dolga, és a család kimondja, hogy mehet. De a tradíció, a kor szokásai, hagyományai szerint még azért ott valamennyi időt maradhatott volna. El kell búcsúzni a családtagoktól, a barátnóktól, van ennek menete az ókori esküvői szokásokban is.

De azt mondja Rebeka, hogy én elmegyek. Mert a szolga kéri, hogy hadd induljanak el azonnal, mert ne a tradíció legyen a kérdés, meg a szokások, hogy szokás ebben a családban, hanem hogy mi az Úr útja. Azt mondja, hogy elmegyek. Mária is, amikor elfogadta az Úr Jézust, ilyen egyszerű természetességgel mondta ki, hogy legyen úgy, ahogy eldöntötte Isten. Amikor meglátja Izsákot, illetve Izsák Rebekát, az is egy szép mozzanat a történet végén, jelzi tiszteletüket, jelzi Isten a szerelmüket, szeretetüket. És ezt hadd emeljem ki újra: Sára halála után vigasztalás is Izsák számára a felesége.

Azzal zárjuk, hogy a házasságot utána élni kellett. A házasságukban pedig rögtön jött egy próba: Izsáknak 20 évig várnia kellett, hogy megszülessen Ábrahám unokája, illetve unokái. És mit csinált Izsák? Azt olvassuk a Bibliában, hogy 20 éven át imádkozott a feleségéért. Izsák tehát amikor várni kellett neki is az ígéretek beteljesedésének további menetére, nem könnyű élethelyzetben tette. De egy biztos, hogy a meddő feleségéért imádkozott, és az Úr aztán adta Jákóbot és Ézsaut.

A hívő emberek házassága, családi élete nem feltétlenül könnyű. A reménység horgonya képéhez visszakapcsolódva: van, amikor a hajót dobálja ide-oda a hullám, de ott a horgony. Ábrahám szolgája, Rebeka, Ábrahám maga is bízott az Úrban, béketűrő módon, teljes bizonyossággal.

Azt láttuk, hogy az Úr, ha kell, csodálatos módon is, de leginkább hétköznapi helyzetekben mindennapos módon cselekszik, mert ígéretet teljesít be, esküvel tett ígéretet. Imádságainkat is és az életünket, a házasságunkat, a családi életünket, gyülekezeti életünket is hadd határozza meg ennek az Úrnak a kegyelme, irgalma, hűsége, és így bízunk ebben az Úrban.

Imádkozzunk!

Dicsőség neked, mennyei Édesatyánk, mert te valóban olyan Úr vagy, akinek kijelentetted magad az ószövetségi történeteken keresztül is, mi pedig már mindezt az Úr Jézuson keresztül láthatjuk. Köszönjük, hogy mi is eszünkbe vehettük, milyen nagy a te dicsőséged Jézusban, pedig őt adtad a keresztre, ő vállalt mindent, hogy a te hűséged, irgalmasságod megvalósulhasson. De köszönjük, hogy nem csupán bűnbocsánatot, örök életet, szabadítást akartál nekünk is adni, hanem a földi életben is ígéreteidet akarod beteljesíteni.

Bocsásd meg, ha türelmetlenek voltunk, aggodalmaskodók. Látod, Urunk, az életünket, gondolatainkat, hisszük, hogy a te ígéd megerősített most abban, hogy a reménység horgonya erős lehet, mert te vagy a reménység Istene. De segítsd azokat a testvéreinket, akiknek mégis nehéz a mostani élethelyzet. Adj nekik rád figyelő, benned bízó, türelmesen rád váró hitet.

Köszönjük, hogy népünkért is imádkozhattunk már az istentisztelet elején. Most hadd könyörögjünk minősítetten a kárpátaljaiakért. Adj nekik ott megoldást. Hisszük, hogy te békét adsz majd, mi hadd kérjük egyszerűen: adj hamar.

Kérünk, hadd legyünk áldássá a mi népünk számára. Akik között élünk, akikkel együtt vagyunk és még nem ismernek, hadd lássák rajtunk, hogy miért bízunk tebenned.

Köszönjük, hogy a te szabadításod megtartatás is számunkra. ezért kérjük, hogy amíg várni kell bármelyik ígéret beteljesedésére, akkor is, ha pedig éppen beteljesedett vagy majd beteljesedik, abban is téged dicsőítsünk, téged imádjunk.

Magasztalunk, hogy az imáadásban benne lehet a kérésünk, bűnbánatunk is akár, meg a hálaadásunk, mert te vagy a mi Istenünk Jézusért.

Hallgasd meg az ő nevében hálánkat és kérésünket, amit most csendben is elmondunk teneked.

Ámen.

633

Isten nevét dicsérem

CXI. Zsoltár

☞ Kerekes Károly gyűjteményéből, 1982

♪ Magyar népdal

Is - ten ne - vét di - csé - rem, szí - vem csu - pa há - la,
E - gyütt mond - junk há - la - dalt, kö - zös é - nek áld - ja:
Refr. Jó - ság, hű - ség ke - zed min - den mű - ve,
Szent vagy, jó vagy, ál - dunk mind - ö - rök - re!

2. Döbönt szívünk ráésmél, milyen nagy az Isten:
Erő, Főnség, Hatalom, fénye átjár mindent.

Jóság, hűség ...

3. Igaz jóság, irgalom minden rendelése,
Csak az érti valóban, aki bízik benne.

Jóság, hűség ...

4. Soha el nem felejtí ősi szövetségét,
Maga őrizi, táplálja, egybegyűjti népét.

Jóság, hűség ...

5. Atya, Fiú, Szentlélek, megillet a hála,
Csodálkozva, boldogan néped ezt kiáltja:

Jóság, hűség ...